

**TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI
ZACHODNIOPOMORSKI ODDZIAŁ REGIONALNY
w Szczecinie**

2022

SPRAWOZDANIE

**Z DZIAŁALNOŚCI
RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD oraz
CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY**

**Rzecznik Praw Dziecka
Zachodniopomorskiego TPD**
Magdalena Wilk

www.tpd.szczecin.pl

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI
RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz
CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

CENTRUM WSPARCIA
DZIECKA i RODZINY

Rzecznik Praw Dziecka
Zachodniopomorskiego TPD

Magdalena Wilk

70-415 SZCZECIN, Al. Papieża Jana Pawła II 42/U9

Tel.: 665 294 901 - www.tpd.szczecin.pl - e-mail: rzecznik@tpd.szczecin.pl

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

SPIS TREŚCI

Wstęp str. 3

Rozdział I

Ogólne zasady funkcjonowania Zachodniopomorskiego Rzecznika Praw Dziecka..... str. 4
- Założenia prawno-organizacyjne..... str. 4
- Zasady działania Rzecznika str. 6

Rozdział II

Zakres merytoryczny spraw podejmowanych przez Rzecznika Praw Dziecka TPD w 2022 r. str. 8
1. Sprawy związane z łamaniem praw dziecka dotyczące kontaktów z obojgiem rodziców. . . str. 8
2. Sprawy związane z nieprzestrzeganiem praw dzieci chorych,
z dysfunkcjami bądź niepełnosprawnymi. str. 10
3. Sprawy związane z edukacją. Problemy szkolne i wychowawcze. str. 11
4. Sprawy związane z trudną sytuacją bytową rodzin. str. 11
5. Zakres spraw zgłaszanych przez rodziny uchodźców. str. 12

Rozdział III

Działalność Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny..... str. 13
1. Grupa docelowa. str. 13
2. Formy wsparcia. str. 14
a) Poradnictwo Prawne. str. 14
b) Poradnictwo pedagogiczne oraz mediacje..... str. 14
c) Rodziny objęte stałym wsparciem pedagogą rodzinnego w ramach współpracy
z Działem Wsparcia Rodziny MOPR. str. 15
d) Grupa wsparcia. str. 16
e) Poradnictwo i terapia psychologiczna. str. 16

Podsumowanie str. 21

Opracowanie: Magdalena Wilk

Wydawca: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

WSTĘP

*Poznaj siebie, zanim zechcesz dzieci poznać.
Zdaj sobie sprawę z tego, do czego sam jesteś zdolny,
zanim dzieciom poczniesz wykreślać zakres ich praw i obowiązków.*

Janusz Korczak

Społeczny Rzecznik Praw Dziecka TPD to trudna i odpowiedzialna funkcja. To codzienne obcowanie z cierpieniem i krzywdą zadawaną dzieciom przez świat ludzi dorosłych. Na tę krzywdę nie da się uodpornić i przyglądać się jej obojętnie. Należy zatem działać. Prawa dzieci łamane są na wielu płaszczyznach życia, dlatego też wsparcie i pomoc należy podejmować wielowątkowo. Wobec tego Rzecznik Praw Dziecka TPD to nie tylko osoba, to raczej instytucja. Nikt z nas, specjalistów w swojej konkretnej dziedzinie, nie posiada tak szerokiego spektrum wiedzy, aby radzić sobie z każdym przypadkiem, jaki trafia do Rzecznika, wobec czego wraz z Rzecznikiem Praw Dziecka TPD, funkcjonuje zespół ludzi życzliwych, empatycznych, specjalistów różnych dziedzin, tak aby wspólnie jak najlepiej służyć dziecku.

W naszym zespole zgodnie twierdzimy, że rozwiązywanie kryzysu w rodzinie, uśmiech dziecka, poprawa relacji rodzinnych to nie tylko najlepsza metoda na przywrócenie szczęśliwego dzieciństwa, ale również jest to najlepsza motywacja dla wszystkich osób pracujących na rzecz dziecka.

Magdalena Wilk

Spoleczny Rzecznik Praw Dziecka
Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie

2022

str. 3

ROZDZIAŁ I

Ogólne zasady funkcjonowania Zachodniopomorskiego Rzecznika Praw Dziecka.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci jest organizacją zajmującą się wspieraniem dzieci i ich rodzin. W celu efektywniejszych działań w egzekwowaniu praw, a także pomocy rodzinom w wypełnianiu obowiązków wobec dzieci, z mocy statutu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci: § 1. pkt. 2 i § 6. pkt. 7., zatwierdzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie dnia 25.02.2000 r., uchwałą Prezydium Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci z dnia 23.05.2000 r. powołano stanowisko Rzecznika Praw Dziecka Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Siedzibą Zachodniopomorskiego Rzecznika Praw Dziecka TPD jest Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie, mieszczący się przy Al. Papieża Jana Pawła II 42/U9 i działa on w strukturach Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie.

Założenia prawno-organizacyjne:

1. Rzecznik Praw Dziecka TPD stoi na straży praw dziecka zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Konwencji o Prawach Dziecka i innych przepisach prawa dotyczących dzieci, z poszanowaniem odpowiedzialności, praw i obowiązków rodziców.
2. Rzecznik kieruje się dobrem dziecka, biorąc w pierwszej kolejności pod uwagę to, że naturalnym środowiskiem jego rozwoju jest rodzina.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

3. Rzecznik podejmuje działania mające na celu zapewnienie pełnego i harmonijnego rozwoju dziecka, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości.

4. Rzecznik działa na rzecz ochrony praw dziecka, a w szczególności:

- prawa do życia i ochrony zdrowia,
- prawa do wychowania w rodzinie,
- prawa do nauki,
- prawa do godziwych warunków socjalnych,
- prawa do wypoczynku.

5. Rzecznik podejmuje działania zmierzające do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem, demoralizacją, zaniedbaniem oraz złym traktowaniem.

6. Rzecznik szczególną troską i pomocą otacza dzieci niepełnosprawne.

7. Rzecznik interweniuje w sprawach nie przestrzegania praw dziecka w: szkołach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, a także w rodzinie.

8. Rzecznik, poprzez Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, pomaga całej rodzinie w sytuacjach kryzysowych, godzących w dobro dziecka i jego prawa.

2022

Zasady działania Rzecznika:

1. Rzecznik Podejmuje działania na pisemny wniosek:
 - dzieci, rodziców, opiekunów prawnych,
 - organizacji pozarządowych,
 - samorządów uczniowskich,
 - instytucji i osób działających na rzecz i dla dobra dzieci,
 - z własnej inicjatywy, w oparciu o otrzymane sygnały o łamaniu praw dziecka.

2. Po otrzymaniu wniosku Rzecznik może:
 - podjąć sprawę samodzielnie lub przy pomocy zespołu ekspertów i zbadać ją na miejscu,
 - zwrócić się o pomoc w załatwieniu sprawy przez organy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci,
 - przekazać sprawę, według właściwości, do innych organizacji lub instytucji kompetentnych w załatwieniu określonej sprawy,
 - wskazać wnioskodawcy przysługujące mu środki działania - drogę prawną,
 - zwrócić się do właściwych organów władzy publicznej i samorządowej, organizacji lub instytucji o podjęcie działań z zakresu przysługujących im kompetencji.

3. Rzecznik przedstawia właściwym organom władzy publicznej i samorządowej, organizacjom lub instytucjom wnioski zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony praw i dobra dziecka oraz do usprawnienia załatwiania spraw w tym zakresie.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

4. Rzecznik Praw Dziecka wykonuje swoje zadania przy pomocy:
- Biura Zarządu Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie,
 - Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ZOR,
 - Zespołu Ekspertów złożonego z wolontariuszy w składzie:
 - **Róża Uściłowicz** - pedagog, ekspert do spraw łamania praw dziecka w oświacie,
 - **Michał Pomianowski** - radca prawny,
 - **Agnieszka Gruzińska** - psycholog,
 - **Małgorzata Gola-Chmielewska** - psycholog,
 - **Magdalena Wilk** - mediator sądowy,
 - **Michał Matuszak** - kurator sądowy,
 - *asp. sztab. Paweł Krahel* - przedstawiciel Policji.

Zygmunt Pyszkowski

Prezes TPD ZOR w Szczecinie

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA I RODZINY

ROZDZIAŁ II

Zakres merytoryczny spraw podejmowanych przez Rzecznika Praw Dziecka TPD w 2022 r.

*Dziecko to taki sam człowiek ...
... tylko mniejszy.*
Janusz Korczak

Rok 2022 to kolejny, trudny okres w życiu każdego człowieka. Pandemia trwająca przez dwa lata odcisnęła piętno na wszystkich sferach życia. Izolacja, pogorszenie warunków bytowych, lęk przed niepewną przyszłością spotęgował problemy wynikające z konfliktów rodzinnych. Kiedy zaczęliśmy podnosić się z tej trudnej pandemicznej rzeczywistości, rok 2022 rozpoczął się wybuchem okrutnej wojny u naszych sąsiadów. Wobec tego do spraw związanych z łamaniem praw dziecka w warunkach pokoju doszły problemy dzieci cierpiących z powodu konfliktu zbrojnego. Poniższe dane, zawarte w tabeli, obrazują zakres problematyki spraw zgłaszanych do Rzecznika Praw Dziecka TPD.

1. Sprawy związane z łamaniem praw dziecka dotyczące kontaktów z obojgiem rodziców.

Jak wynika z danych prezentowanych w tabeli, większość spraw zgłaszanych do Rzecznika dotyczy sytuacji dzieci uwikłanych w sprawy związane z rozbięciem rodziny. Najczęściej zgłaszają je rodzice, bądź dziadkowie, pozbawieni kontaktu z dzieckiem, oskarżając drugą stronę o łamanie praw dziecka związane z prawem do kontaktu z obojgiem rodziców.

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

Rodzaj i zakres problematyki zgłaszanej do Rzecznika

Obszary występowania problemów dotyczących praw dzieci	Liczba spraw ogółem	Liczba spotkań ogółem *)	Sprawy zakończone w 2022 r.
Sprawy związane z łamaniem praw dziecka w rodzinie, głównie dotyczące kontaktów z obojgiem rodziców lub dziadkami	48	286	8
Sprawy związane z nieprzestrzeganiem praw dzieci chorych, z dysfunkcjami bądź niepełnosprawnymi	3	24	3
Sprawy związane z edukacją Problemy szkolne i wychowawcze	15	65	15
Trudna sytuacja materialno-bytowa rodzin	9	56	7
Problemy rodzin ukraińskich, w większości uchodźców po 24.02.2022 r.	25	58	25

***) Każda sprawa wymaga kilku spotkań z Rzecznikiem.
W 2022 r. Rzecznik udzieliła dodatkowo ponad 1800 konsultacji telefonicznych.**

Dość często do Rzecznika Praw Dziecka TPD zgłaszają się opiekunowie, w imieniu dzieci, które nie chcą realizować kontaktów z drugim rodzicem, a są do tych kontaktów zmuszane decyzją Sądu Rodzinnego. To bardzo trudne i niezmiernie delikatne sprawy, do których należy podejść w sposób kompleksowy. Niezmiernie ważna jest rozmowa z obojgiem rodziców oraz, jeśli wiek dziecka na to pozwala, również z dzieckiem. W dwóch przypadkach w Biurze Rzecznika Praw Dziecka TPD zorganizowano spotkania rodzica z dzieckiem w obecności pedagoga, bądź psychologa. W tego typu sprawach wykorzystano dwukrotnie mediacje rodzinne, jako skuteczne narzędzie w celu osiągnięcia ugody zabezpieczającej dobro dziecka.

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

Rzecznik Praw Dziecka TPD w większości spraw wystosował pisma do Sądu Rodzinnego z prośbą o zwrócenie szczególnej uwagi na sytuację dzieci uwikłanych w sprawy dorosłych.

Do Rzecznika Praw Dziecka TPD zwróciły się dwie matki pragnące odzyskać dzieci przebywające obecnie w pieczy zastępczej i instytucjonalnej. W obu przypadkach, po przeanalizowaniu sytuacji, na podstawie rozmów, analizie dokumentacji i konsultacji psychologicznej, rozpoczęto intensywną pedagogizację matek w celu podniesienia ich kompetencji wychowawczych, wyeliminowania przyczyn zmuszających Sąd do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej i odpowiednim przygotowaniu ich do powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Do spraw związanych z łamaniem praw dzieci w konfliktach rodzicielskich zaangażowano członków zespołu: radcę prawnego i psychologa. Od stycznia 2022 r. Za porozumieniem Sądu realizowane są kontakty matki z dzieckiem w obecności rzecznika, bądź innego członka zespołu. Na prośbę Sądu zrealizowano również kontakty ojca z dzieckiem. Społeczna Rzecznik Praw Dziecka TPD została również poproszona przez Sąd o przeprowadzenie rozmów z członkami skonfliktowanej rodziny i przeanalizowanie sytuacji małoletnich.

2. Sprawy związane z nieprzestrzeganiem praw dzieci chorych, z dysfunkcjami bądź niepełnosprawnych.

Są to najczęściej problemy rodziców dzieci niepełnosprawnych związane z orzecznictwem niepełnosprawności. W tych przypadkach pomoc dotyczyła sformułowania odpowiednich wniosków, odwołań do Komisji orzekającej stopień niepełnosprawności. Do rozwiązywania spraw związanych z problemami dzieci chorych zaangażowano członków zespołu: radcę prawnego oraz psychologa.

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

3. Sprawy związane z edukacją. Problemy szkolne i wychowawcze.

Sprawy związane z edukacją, to kolejny obszar, w którym łamane są prawa dzieci. Do Rzecznika Praw Dziecka TPD zgłaszano problemy wynikające z konfliktów na linii nauczyciel–uczeń–rodzic. Rodzice zgłaszali również niestosowanie się szkół do zaleceń zawartych w opiniach o specjalnych potrzebach edukacyjnych ich dzieci. Wszystkie sprawy zostały wnikliwie przeanalizowane, a także podjęto odpowiednie działania eliminujące sytuację konfliktową. W dwóch przypadkach Rzecznik Praw Dziecka TPD, wraz z psychologiem, uczestniczyła w spotkaniach szkolnych, mających na celu: w pierwszym przypadku zniwelowanie konfliktów rówieśniczych, a w drugim konflikcie rodzic–uczeń–nauczyciel. Do rozwiązywania spraw związanych z edukacją zaangażowano członków zespołu: specjalistę do spraw oświatowych oraz psychologa.

4. Sprawy związane z trudną sytuacją bytową rodzin.

Wszystkie dotyczyły złych warunków mieszkaniowych. Trudności z otrzymaniem mieszkania socjalnego, złe warunki bytowe niekorzystnie wpływały na rozwój dzieci, ponadto sytuacja stanowiła zagrożenie umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

5. Zakres spraw zgłaszanych przez rodziny uchodźców.

Rodziny uchodźców zgłaszały głównie: problemy adaptacyjne w szkole i środowisku rówieśniczym, problemy wychowawcze, sprawy rozwodowe i alimentacyjne, ustalenie kontaktów rodzica z dzieckiem, uzyskanie świadczeń, potrzeby wsparcia psychologicznego dla dzieci po przeżytej traumie wojennej, zaburzenia emocjonalne u dzieci związane ze zmianą środowiska oraz problemy edukacyjne. Ponadto Społeczna Rzecznik Praw Dziecka TPD, wraz z kadrą wychowawców Placówek Wsparcia Dziennego TPD, czynnie zaangażowała się w pomoc rodzinom uchodźców poprzez wspieranie ich w Punkcie Opieki nad Dzieckiem utworzonym przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ZOR, w porozumieniu z Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim, na Dworcu Głównym w Szczecinie.

2022

ROZDZIAŁ III

Działalność Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny.

W związku z ogromnym zapotrzebowaniem na specjalistyczne formy wsparcia, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie, od czerwca 2021 r., realizuje zadanie publiczne ze środków Gminy Miasto Szczecin, którego celem jest kompleksowe objęcie opieką psychologiczną, pedagogiczną oraz poradnictwem prawnym około 100 osób. Konsultacje są nieodpłatne i ogólnodostępne.

1. Grupa docelowa.

Grupa docelowa to dzieci, młodzież, dorośli (głównie rodzice) w kryzysie, zagrożeni wykluczeniem społecznym, w tym głównie z powodu wszelkich form przemocy, doświadczający różnego rodzaju problemów natury psychicznej, mieszkańcy Gminy Miasto Szczecin. W znacznej części uczestnicy to rodziny i opiekunowie prawni wychowanków Placówek TPD, jak: rodziny zastępcze bądź rodziny biologiczne, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej lub instytucjonalnej. To osoby najczęściej borykające się z problemami wychowawczymi, będące w kryzysie, dotknięte uzależnieniami oraz z różnymi dysfunkcjami, przemocą w rodzinie, rodziny w trakcie rozwodu, będące w konflikcie, a także rodziny niepełne.

2. Formy wsparcia.

a) Poradnictwo Prawne.

Beneficjenci CWDiR mają ułatwiony dostęp do poradnictwa prawnego, którego udziela, trzy razy w tygodniu, radca prawny. Z tej formy wsparcia w 2022 r. skorzystało ponad 60 osób. Główne problemy zgłaszających się to: sprawy rozwodowe, ustalenie kontaktów rodzica z dzieckiem, sprawy alimentacyjne, odwołania w sprawach orzeczenia o niepełnosprawności, ustalenie kontaktów dziadków z dzieckiem, sprawy dotyczące sytuacji małoletnich i nieletnich. Podjęte działania prawnika: pomoc w sformułowaniu wniosków procesowych, wgląd w akta sądowe, interpretacja i pomoc w zrozumieniu pism procesowych, pomoc w sformułowaniu pism odwoławczych oraz zażaleń.

b) Poradnictwo pedagogiczne oraz mediacje.

W ramach działalności CWDiR, każdego dnia, dyżur pełni pedagog rodzinny. Z tej formy wsparcia, skorzystało 65 osób, w tym z reguły spotkania odbywały się więcej niż jednorazowo. Główne problemy, z jakimi zgłaszają się beneficjenci: problemy wychowawcze, konflikty rodzinne, konflikty na linii rodzic-dziecko, problemy edukacyjne, niezaradność życiowa, niskie kompetencje wychowawcze, umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej bądź instytucjonalnej, ograniczenie praw rodzicielskich. Najważniejsze działania podjęte przez specjalistów: pedagogizacja rodziców, interwencje w szkołach, pomoc w wyborze szkoły ponadpodstawowej, objęcie stałym wsparciem pedagogicznym rodzica pozbawionego władzy rodzicielskiej, w celu przygotowania go do odzyskania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,

prorowadzenie mediacji rodzinnej (konflikt rodziców w kwestii ustalenia pobytu dzieci przy jednym z rodziców oraz ustalenie kontaktów z jednym z rodziców) wsparcie pedagogiczne babci, stanowiącej rodzinę zastępczą dla wnuka, praca nad wyrównaniem braków edukacyjnych poprzez skierowanie dziecka do SPWD, skierowanie dzieci i dorosłych na konsultację psychologiczną, rozmowy wspierające, tworzenie grup wsparcia, przygotowywanie warsztatów dla rodziców, udział w kontaktach ojca z dzieckiem oraz matki z dzieckiem, realizowanych w obecności pedagoga. W ciągu roku przeprowadzono ponad 600 konsultacji telefonicznych.

c) Rodziny objęte stałym wsparciem pedagoga rodzinnego w ramach współpracy z Działem Wsparcia Rodziny MOPR.

W ramach współpracy z Działem Wsparcia Rodziny MOPR w 2022 r. do Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny TPD zostało skierowanych 26 rodzin, w tym 12 rodzin, których dzieci (łącznie 16 dzieci) umieszczone były w pieczy zastępczej, bądź instytucjonalnej oraz 14 rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci (łącznie 19 dzieci) w pieczy zastępczej, z którymi podjęto stałą pracę w celu przezwyciężenia trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W większości były to rodziny w kryzysie, o niskich kompetencjach wychowawczych, najczęściej starające się o odzyskanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Efektem podjętej współpracy pedagogiczno-psychologicznej w 2022 r. było zapobieżenie umieszczenia w pieczy zastępczej bądź instytucjonalnej wszystkich zagrożonych dzieci. W ramach podjętych działań, 2 dzieci powróciło do rodziny biologicznej. Wobec pozostałych nadal jest prowadzone działania terapeutyczne.

d) Grupa Wsparcia.

Od kwietnia 2022 r. W Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny TPD funkcjonuje grupa wsparcia połączona z warsztatami dla rodzin przeżywających kryzys bądź starających się o odzyskanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej lub instytucjonalnej. Spotkania uczestników odbywają się w soboty, dwa razy w miesiącu. Celem spotkań jest wymiana doświadczeń, dzielenie się swoimi przeżyciami oraz wzajemna edukacja, wspierana przez specjalistów w zakresie pedagogiki i psychologii. Warsztaty edukacyjne prowadzone są przez psychologa i pedagoga, a także z udziałem zaproszonych specjalistów (spotkania z prawnikiem, policjantem i kuratorem sądowym). Obecnie grupa wsparcia liczy 15 uczestników.

Wobec rosnącego zainteresowania tego typu formą pracy, mając na uwadze specyfikę pracy terapeutycznej, w planach na rok 2023 należy uwzględnić utworzenie kolejnej grupy, tak aby jednorazowo spotykało się nie więcej niż 15 osób. W 2023 r. planowane jest utworzenie kolejnej grupy wsparcia. Planowana ilość uczestników w obu grupach to 30 osób.

Ważnym elementem w procesie edukacji uczestników grupy wsparcia jest integracja wszystkich członków rodzin, np. podczas wspólnych wyjazdów szkoleniowych oraz zajęć warsztatowych np. warsztaty taneczne.

e) Poradnictwo i terapia psychologiczna.

Działalność CWDiR obejmuje: poradnictwo psychologiczne, wsparcie działań podejmowanych przez Społecznego Rzecznika Praw Dziecka, psychoedukację. Centrum jest nastawione na

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

niesienie pomocy i wsparcia dzieciom oraz ich rodzicom, przez co psycholog pracuje z osobami zainteresowanymi, opierając się na oddziaływaniach mających za zadanie pracę z całą rodziną. Podejście to ma na celu prace nie tylko z samą osobą z problemem, ale i z jej środowiskiem, by wypracowane rozwiązania i oddziaływania były jak najbardziej efektywne, komfortowe i bezpieczne dla niej samej.

Ze względów etycznych psycholog prowadzący daną osobę, nie prowadził pracy z innymi członkami jego rodziny. W takiej sytuacji poszczególnymi członkami rodziny zajmowali się różni specjaliści. W przypadku rodziców, psycholog (za wiedzą i zgodą osoby małoletniej) informował ich o toku pracy z małoletnim, jeśli sytuacja tego wymagała albo małoletni lub rodzic prosił o udzielenie informacji. Rodzice otrzymywali także materiały merytoryczne mające wspomóc ich pracę z osobą małoletnią w domu (za zgodą i wiedzą małoletniego).

Spotkania z osobami potrzebującymi pomocy odbywały się w pomieszczeniach przeznaczonych dla Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny, w siedzibie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie. Specjalista miał wyznaczone określone dni, w których pełnił dyżury. Na jedno spotkanie z potrzebującym przeznaczono 60 minut, z tym, że takich sesji, z reguły, było więcej. Przeważnie były to 2-3 spotkania, a w 19 przypadkach spotkania są cyklicznie kontynuowane, minimum 1 godzina tygodniowo. Osoby umawiały się na spotkania z psychologiem osobiście lub za pośrednictwem Społecznego Rzecznika Praw Dziecka TPD. Niektórzy z nich byli kierowani do poszczególnych specjalistów z inicjatywy innych specjalistów ze względów organizacyjnych, etycznych lub merytorycznych. Psycholog podczas spotkań tworzył notatki osobiste. W ramach

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

prowadzenia dokumentacji psycholog wypełniał Kartę Konsultacyjną Specjalisty oraz sporządzał krótką notatkę ze spotkania.

Działania Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny cieszą się zainteresowaniem szerszego grona odbiorców, obejmujących również rodziny spoza miasta Szczecin. Rodzaje i problematyka spraw zgłaszanych do psychologa to; zaburzenia lękowe, zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia lękowo – depresyjne mieszane, zaburzenia odżywiania, młodzież po próbach samobójczych, młodzież dokonująca samouszkodzeń, osoby dotknięte wykluczaniem ze względu na swoją orientację/tożsamość seksualną. Młodsze dzieci: trudności z samoregulacją, szczególnie objawiająca się napadami złości i lękiem.

Liczba poszczególnych interwencji psychologa została wyszczególniona w formie tabeli zamieszczonej na kolejnej stronie. Ze względów etycznych, poszczególne, konkretne interwencje nie zostały opisane w tym Sprawozdaniu, ponieważ psycholog przestrzega tajemnicy wynikającej z pełnienia zawodu psychologa.

W roku 2022 Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny koncentrowało swoje działania na wsparciu i pomocy świadczonej obywatelom Ukrainy, w związku z agresją Rosji na Ukrainę. Osoby doświadczające skutków tego konfliktu zbrojnego mogły liczyć na pomoc i opiekę psychologów i terapeutów pracujących w Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny. Specjaliści zapewniali osobom poszkodowanym i ich rodzinom wsparcie w ramach poradnictwa psychologicznego, psychoedukacji i jednorazowych interwencji psychologa.

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

Poniższa tabela prezentuje statystykę współprac podejmowanych z psychologiem w roku 2022. Współprace te były realizowane w ramach spotkań cotygodniowych lub spotkań codwutygodniowych.

GRUPA DOCELOWA	Dzieci/ Młodzież	Osoby doroste
Ogólna liczba współprac z klientami w ramach danej grupy docelowej	40	16
Liczba zakończonych współprac z klientami	18	14
Liczba niezakończonych współprac z klientami (współprace te będą kontynuowane w 2023 r.)	6	2
Liczba tymczasowo zawieszonych współprac z klientami	0	1

W obu grupach znajdują się również klienci, którzy kontynuują współpracę z psychologiem od 2021 r.

Uwagi dotyczące danych zawartych w tabeli.

- Poszczególne interwencje mogą przekształcać się w inne typy interwencji, w związku z potrzebami osób objętych pomocą (np., psychoedukacja przekształcała się w poradnictwo psychologiczne).
- Poszczególne interwencje mogą być umieszczone w dwóch różnych kolumnach, gdyż zmienił się ich typ (przykładowo interwencja w ramach wsparcia Rzecznika, została zaliczona do dwóch sektorów, ponieważ dana interwencja wymagała dalszej konsultacji z psychologiem w ramach poradnictwa psychologicznego lub psychoedukacji).

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

- Poszczególne interwencje uzyskały status interwencji zakończonych, ze względu na to, że osoby objęte pomocą zarzuciły współpracę z psychologiem i nie odpowiadają na próby kontaktu.
- Poszczególne interwencje nie uzyskały statusu interwencji zakończonych, ze względu na trwające procesy diagnostyczne, administracyjne lub sądowe, niezwiązane z działalnością Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny.
- Osoby, które zostały objęte wsparciem mają możliwość telefonicznego skontaktowania się z psychologiem, w razie wystąpienia nagłej potrzeby uzyskania informacji lub doraźnej pomocy.

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

PODSUMOWANIE

Zgłębiając treść Sprawozdania z Działalności Rzecznika Praw Dziecka TPD za rok 2022 łatwo zauważyć, że sporą część swej aktywności poświęciłam problemom rodzinnym osób zgłaszających się z prośbą o pomoc. Dotyczyły one w szczególności ograniczonych kontaktów z dzieckiem jednego z rodziców, bądź zgłaszanej niechęci dziecka do kontaktów z rodzicem niesprawującym władzy rodzicielskiej, mającym jednak przyznane prawo do kontaktów. Analizując poszczególne sprawy zaobserwowałam, iż charakterystyczne jest w takich sytuacjach przenoszenie własnych konfliktów małżeńskich na dzieci, czynienie z nich karty przetargowej, swego rodzaju elementu rozgrywki. Wobec takich postaw potrzebne były wielokrotnie rozmowy z rodzicami, krewnymi oraz samymi zainteresowanymi, czyli z dziećmi. Rozmowy z rodzicami, to przede wszystkim uświadomienie im podmiotowości dziecka oraz nakreślenie jego trudnej sytuacji i narastającej wtedy traumy. Przebieg mediacji, ze względu na swój charakter, wymaga zdecydowanie większego nakładu pracy. W takich przypadkach niezbędne było zaangażowanie psychologa oraz prawnika. Pomoc w rozwiązywaniu wyżej wspomnianych problemów należy do najważniejszych zadań Rzecznika Praw Dziecka.

2022

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI RZECZNIKA PRAW DZIECKA TPD
oraz CENTRUM WSPARCIA DZIECKA i RODZINY

Wybuch wojny u naszych sąsiadów i związane z tym faktem ogromne problemy dzieci uchodźców, to kolejny obszar Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz Rzecznika Praw Dziecka. Bez chwili wahania należało podjąć wszelkie działania mające na celu poprawę sytuacji dzieci przybywających do naszego kraju. Społeczna praca w Punkcie Opieki nad Dzieckiem powołanym przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci we współpracy z Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim przez pierwsze miesiące trwania gehenny stały się priorytetem dla wszystkich

Rok 2022 to kolejny rok działalności Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny utworzonego przy TPD ZOR w Szczecinie. To odpowiedź na społeczne zapotrzebowanie specjalistycznego wsparcia dziecka i rodziny. Analizując działalność CWDiR, a w szczególności ogromne zainteresowanie kontaktem ze wszystkimi specjalistami, o czym świadczą statystyki zawarte w Sprawozdaniu, można stwierdzić, iż taka forma wsparcia, w obecnym czasie, jest niezbędna. Zatem przed Rzecznikiem Praw Dziecka TPD oraz całym zespołem wiele zadań i trudnych wyzwań na kolejny rok. Mamy nadzieję, że nasza działalność przyniesie rozwiązanie wielu dziecięcych rozterek, a edukacja i zrozumienie praw dziecka zarówno przez dzieci jak i rodziców zapobiegnie kolejnym dramatom, których ofiarami są dzieci.

Magdalena Wilk

Spółeczny Rzecznik Praw Dziecka
Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie

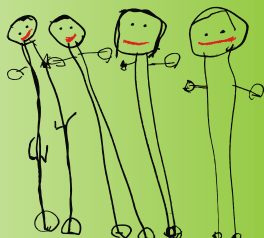
2022

działające od 23 września 1945 r.

www.tpd.szczecin.pl

70-415 SZCZECIN, Al. Papieża Jana Pawła II 42/U9
Tel.: 665 294 901 - www.tpd.szczecin.pl - e-mail: rzecznik@tpd.szczecin.pl